

1962 шера 27-ча июне городе Москве хиннача Российски Федераци Центра районий производствени управлений
болхлой совещане новкъоста Н. С. Хрущева даь къамаьл

Указа владимирский таб Российской Федерации центра районашкара производственных колхозно-совхозов управлений большой. Ер шун совещания бокхача лархлар марх лерх парте Центральны Комитета. Из ханад ачла, юрта бохаме деш дола кулал тоадара дахьке алат, душ, шур, кхылоа юртбохаме продуктш алсамъяра дерригача халкы логатбача кысма ме шо, производствени управлений большой, Исламате бокхач лархларм болаш хла дезара да из.

Юртбоахама кердача органиї овлан тIара башхало я духхала колхозийн совхозийн производствана доал дара уж хьаьл хилар. Цу тIа а из доал, директи-рашцен приказашцен а ца деш, хIара кол-хозен совхозен юкIарчал доацаш беча организаторски балжаца де а деза.

Шоана, производственни управлений
болхлошта, тїадац производство вїаш-
тїехъянкхара дешаех каьхаташ яз деш да-
гїар, заседанеш яра дукха тїехьда-

Ховш махиллалар, парте XXII съезд хичначул тлехьагла чакътайъах ярта боахмарча болхлой зонгалин совещаниен, хиннай ЦК мартовски Пленум. Парте съезд хичначул тлехьагла из сазатле агара хьалх-хара клана хланца ийцар Центральни Комитето тлехьадаха йиш йоаца юрта боахамаш дашах къоастаделла? Из дир юрта боахамаш производств хланз а промышленность дефлахаара темпал тлехьаюахш вайцигла хиларал, промышленни производствал кле-зигагла вайштхьахьяныз из хиларал. Нагахь санна гулаулах боьгонца коммунистически хьисапел меладеш хилча, XXII съезда решениен къоацашгьелла хкематца вайштхьадоахмаш хилча вай хьалхашна-дахьа длаахара новьктарленаш ераш дла доахардиглаш, кхы цлэмка а тахка езашир юртбоахамаша производств ерринга звелаш.

Вай влашагтоха эзар уж тайна овеша-
неш, нахга ледуга, царца дагдовад дэ-
зар, дикгад томаг царца халха латтайн
опш дикгад дэс. Илманан дарагдыви-
нар фут, юртобохана произвосты, си-
карга дэвсхара колхозшасты, сир-
гунулад де даатгаде дэсар малга. Да
Зоналын совещенин чакхобоха, хана ту-
чалыяр юрта боахана йонхичь кердэ ту-
ронаш. Цунца цыхана кхы а дикгад дай-
сар, хыйбацхара йоалчаа продукттай дэ-
сара мавашх лоха хиларо хыйбай боах-
сання дола лоархамера дакта дэгдоадо
гилга юхадеташт хилар, из бахьан долаш
дулд доакхилга дукхка а дукхка долаш
колхозашта де доалаш хилар. Нахыч
сання колхозшастарен совхозшастарен
башпара йоала продукттай дэсэзар, ма-
хаш хыйбагха хиларашт дича, цо дикха
йоадча хана а ценхашта юхадеташт да-
дулх а хыйбацхара йоала кхыйлод про-
дукттай а йонхичь. Илалца кхеталде

Клоаргта жетеле дэза, нагахъа санны
тахан вуй дулхи давттен кийчидан дох
нэрен махъаш ланхъадале, из тлэдэра
дав да хъайбаршара йоала продуктш йоа
хилга сикха алсамдакхара. Хеталуд д
из тайпа хъама колхозашкара ахархот
пайдане ур продуктш даниеча гор
дашкара наха зе кхетати да, айна
Цхьабакъда, боккындар ачла из ишт
дац. Дациара махъаш ланхъадара пач
хьалхено хъаьдад дулх доангсилга сик
алсамдакхара эша хьалаш. Советски
ла тлехъ-тлехъа духпапа эшаш йола к
чан продуктш шорта хилишара денха
хъашчаңдаргаха лархъамера гла хъа
хъашчаха барыкхъ цунца. Долче, из дин
дег доцел лархъамере плуахъ дерр
гача халкха хьашташта маэтипара ла,

Фу хяилда да коммунистически общес-
во хьалтар хяилда? Из хяилда да, эггар
хьаджа, эггара вай ханарча лардаш т
бохамс эрғабоанхьаджа, промышленност
курта бохаме а ланкхара к'ахьагетам о
сарде лалашелга, вахара гулакхаш
культура а эрғаоанхьаджа, ермича о
шествага а х'ара к'ахьагетамкочунга а кхо
ча материальни бернаташ дебадара х
данза боажо хьел хула. Коммунизм эгг
ра теглода морально-политически тоа
бар ду са. Ц'аьбат'а, оаш хьета м
дарра, алха ду ц'анне тоам бац...

лар. Шун декхар да моттигашна, хIара
колхозе, совхозе пудакхаш миншта ле.
тахна а тохаш. Юртбоахэма продуктэ
алсамъянхара дешаш хьабда кьестеде
Хьооамбоацарий хьантхьа анташ а ц
увтаеш, ду сакьате моттигашна кьесте
де кьоастеда ха хьазтэ дешаш. Нагахь
санна хьожьанца денз организаторски
балха оаш нийса нинь лоец, тIанкша те
ша мегаргва пушпа кьаргхиларах.

Са къясста белгалдаккха безам б
производствени управлений бойждош
ялат, дулх, шура, юрта боахама кхылош
продукташ алсамъяхара, хьатладогач
шера керда толамаш дахара дика кийл
хьалгъяра де торо мелъяр дужкыала ук
шерре а де дезаш хилар.

Советски халдта, коммунизм халгыр беррига болх влштлх боахача Халгыр коммунисти партена сылтх-докейси хлама карагылдана экономика, Имла, культура дагайллохона дагыте. Уур карагылды нарыш ларде а лавта. XXII съезде тлнлцй парте керда Программа — вай мехе коммунистичеи общество халгыра программа. Из Программа сыналга коахчагыл вай эрбэгыкыча тоабе беае произовства хоадом беш йолча участвнара воаболх. Наступленена кичылча хана енсар ший мулгар эрдагархар, ший хрдацх дола доагошчи подразделенеи чоагырх тарра, Программа тлнйшул тлхыча цу савте вай цленхача болх бийзар юрбоахма производств- саны йолча, коммунизм халгыра ударни фронте.

хэн а, кхоана, ломма а саго моральнь
политическн факторех кхоачамбергба, тла
нха цо ала тардургда—морально-политич
ски тоамбара тлажхетаре дика дар-хн дул
шур, дайтта, кхыиола продуташ шорт
хула. Из нийса а да, общество хьаде
дола материалньн беркаташ алсам ца да
хача хала хургда гулажх хьалхашнах
тетта.

Үюрбохамча производство, эггара хьа
 ха хыйбай бохам; длахо а снхча, деф
 боалбаара динза даргдоолар буа чо
 Хыйбай бохамча материални фза чо
 гыгара дамыте цхнхашта новкыстоат у
 дезар колхозшесте совхозштесте. Произ
 водства из лоархлamera дамыте дегадоло
 дарца юрта бохамча болжолу материалы
 хыаштдолаш хургублаш, ланкде дез
 дулха длашара махыш. Кийндара махы
 кыаннардараш дитар хыйбайшара йоа
 продуктш алысмылар дегадололадар
 зша хыалш хьа ца дар кургудар. Аз Гюн
 аларак бехи ма банхалаша, нагахы сан
 цо дукхагла дулх не доаных бохамча —
 колхозан совхозан — дукхагла эе хуле
 чилча, дулх дукхагла дамыте гертт
 эглавар, мада кургува. Дулх алысдамкыча
 юрта бохамера кытебегамко глхыте
 мишга йиш и, нагахы санна ла из глхы
 хам бечо блараш а тедеш уйла еш килч
 гулукан довзан бол-теш ераш, е шоашта
 шоош ву дувч а ца ховш, дабыса хабар до
 теш анхар дувцар. Дулх алысдамкыча
 материални хыаштдолаш нах килар
 принципн йохаше дар хылхара махыш
 Дул а совнагла, цар юхаметтаоттадлар
 уж продуктш хыалхара шийга длаж
 хар а. Хыага нагахы санна дулх данкыс
 га шийга дладахар цунах кыалуцо мет
 оттадеш ца килча, цунах, вешта алыча, а
 на овла хоодабар хул, кычыча хыаман
 ныфсдаз алыча, гаыншя ул гланкыча те
 раш, овлаш да, хыага хи, богыа а ба
 Лобож.

Дуля махыйн хьагъехъара деша ма
ништа да. Из вай, коммунисташа, хьетад
деза, массанега дика дIадовзйита а деша
Бешахочо санна, вай лорат деза вай
производства овлаш — экономика ла
Дотче, хьаде деза хьайбашкара йолла п
дукташ сикха алсамъяхара эшам деш
хьалаш. Дужхьала из бяхан долам ла
де дийзар дуткин даьттен дIаэцара
дожхара а махьаш.

Сенах хаяхуулах да нүртбохасаа про
тай мах? Из хаяхуу хядаохакчаа х
колхозен совхозен цунах дадаахуу
вешта аьлча шийга дадаахуунах, ну
тйахкен организационний торговни
даш, производство шерьяга йолха бел
ларна наколнешен. Хаяхуага а дийнц
тайшара, дух хядаахкара колхозний
хозийн шийа дадаах хиннар мегта
тадаар долаш хинчаа даацара ма
ша, хаята цун производство шерьяга
наколнешим цар мухха а йалам
цар. Духа даацара маьхаш лаьнде
цар, из шийта да а дир. Цыбаьктаа, н
хьа саяна даацара маьхаш лаьх а н
дуьхха доьхара маьхаш лаьх а ца шей
тача, из дуьхал доьлаш хурьдгар экон
чесн законашта, цунах доькха зе да
дар гйулакха. Нагахьа саяна даац

маънаш лаиҳ а даъ доҳжара маънаш лаиҳ а
ка на деш дитача, ҷиҳволаҳо колхоза преу-
дудатла ишта хиспад де дағадорганла
сеф сона пайдангара — колхозе дух доак-
каш валлар да е пачахкашхенг тина тйа а
ваха, дарегарга маънаш ҷигара духл хйа а
ишта, ҷу Гулдолах пайда а боиқкаш и
безагарча маънаш пачахкашхенгара доҳжар
де? Ҷу тайпарча Гулдокал алсамдоиқсар-
дарий дух доаккила? Доаккашгарданар,
ҷо ғло дегдард спекуляцона, духл доак-
килаҷа чухнаҳа даиқжара.

Хилләне а хиланза дәрҗадолаш хлама да длазларен дохкарен махашта юкте нийса соотшошени кулга, веншта аяла дулх алсамдоохилла хьялха теттаргдола экономишени гулакш хулга. Шу тайпара хьял эттар вайиңга хьяйбай боахам деҗабола-бара даҗьте, цудухха дир парте длазларен дохкарен махаш лакхлар санна дола цен-хаштара гулакш. Цул совнаҗа, укш тьхьяра шерашша нийчлеш дола дулх шоз-за дускаҗа хиннадоллашхене а докса дулх а дашар вайиңга-а кьоачамболлаш. До-жиҗитанза дола маша даҗьта а дац вай ти-коаҗа кьоачамболлаш, хлара саҗа сих лоархаш хланз укш сыхаҗе вай из Аме-рика Влашаҗийитнаха Штаташма доак-кхачуд дусхаҗа доакхашхене а. Ераш маша даҗьта дакскара хьяктьхьяра цьа-йла цифрш. 1961-ч. шера СССР-е 894 эзар тонн даҗьта даҗькхад. (1953-ч. шера даҗькхар 497 эзар тонн дар). США даҗькхар 1961-ч. шера 685 эзар тонн дар. Хлара саҗа сих лоархаш СССР-е 4,1 килограмм даҗьта даҗькхад, хьяста США — 3,7 килограмм.

Америка санна болча бляхнийча, капиталистически мекха маьхий политика бахъан долаш даьтта дла ца додаш дус. Хьаьта вай хьара сага сих доархьаш США-л дукхага даьтта доанкх, хьаьта а из вайчина тогъаш дац, хьона аьлча беррига бахархой а из даа торо йолаш ба.

Улх тайпарча уйдлана а шун теркам тлаоза вох сона: нидархошта пайдана дой-лийт-маш махш лаждур? Ишпта хаттар оттадица хьащадьовалца сагага оалалдур-ца: фу бакьдишта Герлан сох? Духла дох-кара махаш лах а даь, шу тла а из са-пайдана да ма йохайн аскар-и! Нагахьа сан-на а шу гулакха малан йокорта дайца, из-Тайдана да, из гулакх даьд дерригча халхьа хьашташ бхьанце. Нагахьа санад духла махаш хьалха хиннараш дитадала-ре духл доаксылгца алсамдаргдашр вайи-ца. Доче, наха эшилта сов ме доал ал-самьгяряр рыннака, духлаца спекуляци-яра йола кийле, хлана аьлча нидархош-ший хьашташ кьезиг-духца йаландергда-пачахьылхкен торговлеа йолла, хьаьт-духкагьа даьткь безагьарча махаш рын-кьера ийдана варгауш из духл. Чунах э-даргда пачахьылхкена а, доккьа э дарг-дашр горошарчака нидархошта а. Йидар-хош ахча спекулыйн йисаша гуьаргда, хьа-тла дьух доаксылгца алсамдаргдашр. Со-тишья ва колхозашкен совхозашкен хьай-багара йола продуктш алсамьлга де-гладоладара хланз вай никь хьабийла х-дарх.

Вайна ховш да, кхыметтел цъаццабол
ча коммунистапа а тӕхш ишта хетилга
парте XXII съезде вай тӕйицый коммун
низм хъагъару программа, цӕфаста цул тӕх
хъагъа дулла мах тӕтӕхӕб. Тӕнкка мича
хъа долх вай — хъалхашнакхъа долх
тӕхъашнакхъа долх? Ишта хет тӕхъашна
хъа юахъежъаоча, хӕфаста хъалхашнакхъ
хъежъаоча дига бӕргару вай хъалхашнакхъ
долхылга! (Чоига тӕларай хох).

Граждански тілм дабынначул тѣхъ
га, беловардейшъ ача беш, чѣненъ
бѣха боахамъ вайга кхачъча хана Влад
мир Ильчъ Ленина хьалхадикъхар НЭ
оалаш хинна мерда экономикъши политикъ
Июлаетла. Фуй из НЭПъ яхар? Мехъна экон
мина сикхалъа юхаметтаотларъа цухъа цухъа
юккъа капиталистикъши элементаш му
кьайнтар дар из. Цу хана В. И. Ленин
кхьметтел Малхубзеан капиталисташ
кошессен тѣлза захьвална мотийтар, та

Шу шыу халхас э тӕйида хылар цӕххӕмарианец — Хаммер. Советски ӕлӕдзаттӕча халхӕрчӕ. шерашиа кӕлоамаш деш концесси хинӕй цуи Москва, хӕлӕт Сӕксон Ваццеттен цӕрахс йола фабрикӕн, цу хана Хаммера фабрика оалар цунах. Цу американо вай мекхас кинижӕ яздӕд. Цу цу тӕ яздӕд, шӕ тӕ а ийӕ концесси эсӕ яхаш вар цинигӕ В. И. Ленин, яхаш. Уйла ергӕс эз аынӕд Хаммер, Тӕккӕ В. И. Ленин волча юха а веуӕд аынӕд, кӕлоамаш дердлолӕш концесси эсӕ лархӕдӕд шӕ, аынӕ. Цӕцӕнӕ цунна бӕра а хъежа, В. И. Ленин аынӕд: хӕна эц тӕ духхӕла кӕлоамаш дӕра концесси, аынӕ.

— Господин Ленин, — аынӕд Хаммер, — берринӕ нах дийша хинитӕра дӕхӕр йоашта халхӕшна ма оттадӕдӕд саш, хӕлӕта шуга кӕлоамаш долӕд дӕд. Уж кӕлоамаш халхӕш хургӕ-хх хӕлӕс! (Залера нах хӕб).

Аз из американец таййча хана
дийхар ше цу фабрике вохйитилга а цу

Производственни управленей, колхозий, сов-
ий нугалхой, партийни организацей, беррига-
коммунистийи комсомольцийи эггар хьалхага-
денхар—юрта боахама болхлой терно нъахье-
а овсарле ланхъяра тлаерзаелга. Нъахъегами
хъеи нлезигага дла а дохийташ дина продукци
кага хъаелга—из да колхознии совхознии
изводствана деча доала юнъера нерттердар.

(1962 шера 27 июне нов. Н. С. Хрущева даъча къамаълацара)

га хожийтилга а. Фабрикана раъза хилар из, хӀаъта цхьабола къаъна болхлой из дагавоагӀаш а нийсбелар цига, цар йоахар — ер-м вай къаъна хозайн ма вий! (Зале белалу).

Шоана гучча тайпара, хьмметтег кон-
цессет телипта а мегийта В. И. Лени-
на. Къоаншта дагадоаг, арендагъа гъ-
иде а Советски Гавдоагъа мухълахъ хинни-
да. Цъа этап-и хьмметтег багъагъа ч-
улоатбагъа мегийташ а яр. Кулакаш-
чулаатбагъа багъагъа бар. НЗП йоальча
къагъагъа цъабола парти членаш шекъ-
лар: Фудер, Ер. Йоахар цар, ций а Йоуи-
таш къоамс лотаатбагъа капиталташта
духъал, хъагъа хъанз волаш угъахъа-
да. Мичаха долх вай: хъагъашхагъа
долх е тлъхашхагъа долх! Хъанз масса-
нена а гу вай бачъо В. И. Ленина мох-
а парти а мичаха йиш! (Чоагъа тох-
раш тох). Парти нийса хъетадир Лени-
нагъа, Ленина тлъхъагъахъа из. (Тоа-
раш тох). В. И. Ленина инициатива вай пач-
хъадлъхкено чакъдлъхъагъа гъулагъахъа
дана беркат даялар, вай мехка социализм
котъагъагъа гъо дир чо.

Тяхъаага довлар хиннадолий - теи керда экономически политика? Хіанз мас-санена а дика гуш да социализма капита-лизмана еш йола наступлени из хинна хи-лар! Гой мишта хоадм беш дола хіамаш деп хиннад В. И. Ленина социализм бахъ-анде къовсам лоаттаберий эскар керда на-

Юрта бохамха производствана деш дола доал эргадгаран дүхү селлара йолга кыовсам хланс жоаттабу парте Центральни Комитето? Гүлдүх миштад ачыла, кургалдара кыынара организационни формах хланс юрта бохамх дегалабра хаах ташча тарлуу ияр, из айбара новкто стал ца дарал совгя, юртбохамха продукт таш дүхүлгя ахара новкярде йорца пар Хылыхагга а хланс а юртбохамха производствана доал дара юкье ихыдооча дакыа хланс а йнса йолгаи а территорияни принцип, территориальни лард. Хыла юрта бохамхе доал дара вай ларде йнла езар производствени принцип а. Колхозини совхозини производствана доал дег ларыкга йола апарат властага ца ел дара аргыяц.

Хязьвалд оаш район. Юрта боахма под
резидент я из? Яц. Район — из Я
хьастагча хьан территория администра
тивный центр. Цудуха хьара райоане, а цент
ре хьара хьан хьанна, хьига доал д
организация КПСС Центральный Комитет
Хьалхара секретари ва хьалхара секр
тары ва парте райоане а, хьыбола секр
тары ба Центральны Комитете, райком
а ба хьыбола секретары. Юрта бо
ахма министр ва вай, дукха ха яц райо
не а семейны отдела заведующи хьан
унахцено лоярар министр ва центре
районашка а ба унахцено лоярар бол
шой министрш — райздрава заведу
ущи. (Залера хан хьов). Автомобиль
транспорт тло нахьынны министерств
республике, хьайта Райсполкоме а я из
мо нахьын пуглакха Якоа отдел. Лис
айта, доал дара ларде йиллар админис
ративно-территориальны принцип. Ф

районе на кафе, цига сац јурбоахама пр
изводствана кхалхара жоп дурддола на
яц гуланках кхета а кхеташ колхоза
теи совхозаштеи доал дерддола, колхозни
совхознини производства саготагла дола д
шаш кьоастадерддола сийлехъ орган.

Указка кыамал даҕа чыыһане йоаха райкомго совещанин гүлүйө 400 сэг тлэ хыһыҥ, Хыахта молхозиһи совхозниһи кулгалышта луш бар массазарчул быһха кыһхыһам а бац. Хыахта райкомго совещаниһи диннаачул тлехыаҕа совещанин яһа дэ райисполком а. Наҕахы санны райкомго 400 сэг гулвас хиннавалле, тлэһиһа райисполкомго тоом бац уу кизегийа гулбаһа до 450 сэг гулвуй. (Залера һах хьов). Райкомго секретара доклад ю юрта боаһам дэ хкхари хыаһтхыҥ, иһазмо доклад жоа а райисполкомго председатели. Районниһи ганизацияһе резолюцеш тлэц, балха тлэ указанин, достам тлэ. Хыахта уу указаниһи ккочаашыр малав, гулвукт влэһи хьуһдэһа могардирч малаҕа ва? Тлэ тайпара орган яһар вай. Пуудуһа хул уу тайпара а. Цыһа а яһична Глодла, жоа совещанеш гулүйора, чыһаннена на вид цэ тайпара, шоллаҕачуһа ывытовор йора, тайпара гулвукт дикига тлэ меҕ аһыһа кеташ. Цыһабыһдэ, ба дайойдор, хлэһи гулвукт лоодам эргэдалаһар. Юха а гулүйора совещанин э саседанин, цыһабыһа Хлэһи-м, вай оалһи ма дарра, толла строгач дурҕыҥ сага, указанеш ккочаашыр баһчан долаш. (Залера һах хьов).

Нийса ххетаделаш аз яхар. Берри
районни болхлой во могабе дага вол
дац аз дувцар. Дукха хлама карагиданни

ступлени яра эргадаыкка кийчдеча хана. Политика кийчъяра гулакха ишта деналца а кхетамца а Гадахара В. И. Ленин-гара хьехам эцаш хила деза вай. (Тоараш тох).

Юрта боахам лахкыбжеа ерыгача парте, дериригача халкыга гылаакх хилар белгидалдыккача парте XXII съезд хичинаууу тыхьагача Централныи Комитете чаксдыа, ханза дардцощацх лахрлар колхозныи совхозныи производство дегалаболабара трыхьатетта ийш йоаца дуккыга гылаакхча. Хьагьа из динза дардцощацх а дар. Айла дукх алсамдоакхилла мшта дувца ийш я, натакы санва совхоза директора, колхоза председатела поаш дуккыга дукх мее доакх дуккыгага зе поашта хурдлогта кошш хилча? Хьагьа зе дарак вай сам хоставац, зе хоаста а вергвац, царна критикна ю. Юрта боахamera болхой вай тлахьххх дукх дуккыга лахкыра, хьагьа уж из дуккыга лахкырача хьашцдолаш бац! Уж баргалаш дьахьхалца йолча хана вайга ийш яцар хьайбай боахам дегалаболабара воаш нийк цленбаб айна хета. Юрта боахам айбара дьактыте парте XXII съезде хьахьхалца оттадда декхараш кхочашица-ра диккага дола хьахьаш хьадердолаш, уж баргалаш дьахьа еаш хинна ха кьагьагьа ер хет сонд. (Тоараш тох).

Цу тхулакха тхадерзадаь да юртбоаха-
ма производствана доал дедга эргадаьк-
кха тоадар а.

парте райкомаштен райсполкомаштен вай
парте сийлахь-йоккха планаш чакхъяхара.
Цхьабакъда, кердача, хувцаденнача хьа-
лашка доал дара йола къаьнара организа-
ционни фермашин методашин х[анз лакх-
деннача декхарашин тарлуш яш.

Дяло мегаргидж къаынарца методаша
юрта боахьаа кулгалде? Мегаргидж!
Ваши нийсыр духъа хъаынарца вай
промышление производство. Укхазар
гъулакх кыи тайпа да. Заводе ва дирек-
тор, кертирра икхенер, цига я цу заво-
дечъа болхоех латтеш а царца цыхьна про-
изводство хъашташца яхаш а йола партий
ни организаци. Облаете, е республике,
Союз хъалхье далаеца организацишкар
кыачъаа указанешца хъежъа производ-
ства планаш утвеште, предприетий балхъ-
дотам телаш йола халкыа боахьаа совет
Шоана ма гарра производствени лард
тйара кулгалдеш яа промышление произ-
водство. Цыханне а бохъо яи производ-
ствени процесс вйаштагйолла, цун техно-
логи телхъе. Иш тохъагъоа бехъ бо

Цунаа вјала тара а дац јурбоахам
пронизовствана доал дара плуахц. Јур-
боахам наикъа финте ягача гороха хиса
пе ба: юкхе глота тлехвалачо диксаа
де хъайоакх. Хлама ца ховчо а ший
специалист доарл јурта боахаме. Коар
тол каочо хет шийна из кхеа а хов а-
на. (Залера нах хъов. Тлоараш тох).

Пу тайпара хлама нийслургдац шоан
масала, автомобильнй заводе. Автомо-
бильнй производстаца вуззавенна воац-
ча городе вахача сагага, заводе а вах-
автомобилш е ховргдарнй хьона, аьл-
хаттал оаш. Пу саго шоана жол лурдг-
из болх сон ха а хац, е булург а ба-
аьнна.

ХАҖҖА, наҗахҖа санны јурта боахҖа хҗахҖахҖа кҗамаыл тоссадеҗа дҗуҗахҖахҖа арҗа: бовз тхона јурта боахҖа, даҗ-даҗ даҗ наҗанс оҗорде болх беш баҗрабаҗ наҗ тхона, тхонаҗ а кҗинад тх оҗорол хҗана а доахҖа коартолаш дҗаюахҖа. (Залеҗ нах хҗов). Гой шоана, коартолаш дҗаюахҖа нах вяр хҗахҖа, јурта боахҖа бовзарг шир коаркҗаш а кҗолжозитен совхозаштен уҗанеш јайа кҗахҖа волаш а ва из.

Массана а хҗетде деза јурта боахҖа доал делҗа чоалхана јулуахҖа хилдә. Кҗоарҗа бовза безаш а оҗыл кҗила езап ба из. Промышленни производства технологи санны чоалхана а јуртбоахҖа производства технологи а. ЦудуҗахҖа јурта боаҗ ма деш дола доал а хилдә деза ланҗахҖа лифциҗировани, оперативни, лајда кҗа боалаш.

ХІаѣта из дуларгдац, нагахъ сання к
та боахама доал дара ларде производ
венни принцип на юлле.

Чудува аянад парте Централнии Комитето кердача юрбоахама органех производствени управленец, царна Беньшоай технологах-агрономаш, инженере, зоотехникаш. Инспектор-организатор из ва производствени управлене технилог. Доал деш йола уж органишт эте дукхага квалификация йолаш боцча специалистаща чоаг'яназа яргяд.

(Діахододар 2-ча рагіа тІа).

РЕДАКЦИЯ АДРЕС: г. Грозный, Щеця фронтовиков улица, 16.
Телефоны: редактора зам. — 2-07-01; бекзотками секретаря — 2-45-48, партийки вакарен, экономикан, письмой отделан — 2-25-72; корректорской — 2-30-91;
АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков, 16.
Телефоны: зам. редактора — 2-07-01; ответственного секретаря — 2-45-48, отделов партийной жизни, экономики и писем — 2-25-72; корректорской — 2-30-91.

1918 шерцара 11-ча августа щерах йола типографи, г. Грозный, Революце проспект, 30/3.
Типография имени 11 августа 1918 года, г. Грозный, проспект Революции 30/3.